

MINUTA

Intalnirii din 27.09.2012 a Grupului de lucru pentru punerea in aplicare a prevederilor Memorandumului MECMA privind

"Implementarea pietei centralizate de gaze naturale in Romania si extinderea domeniului de activitate al SC Opcom SA in vederea organizarii si administrarii pietelor centralizate pentru gaze naturale"

Au participat:

- ANRE - Directia Piata de Gaze Naturale: Felicia Stroe (Director)
- AMROMCO ENERGY SRL: Daniel Marinica (Director Departament Marketing); Alexandru Dinuta (Legal Advisor)
- CONEF GAZ SRL: Mihai Stoica
- E.ON ENERGIE ROMANIA: Gabriela Andriuca
- GDF SUEZ ENERGY Romania: Cristian Dandu (Director-Directie Comercializare Energie), Amaury Lamarche (Director Adj. Directie Comercializare Energie), Gabriel Florea (LPM Gas Manager)
- SNTGN TRANSGAZ SA: Marius Stroia (Director)
- SNGN ROMGAZ SA: Vasile Ciolpan (Director vanzari gaze), Liviu Dan Popa (Sef Serviciu Urmarire Creante)
- OMV PETROM SA: Melania Iorga (Senior Adviser)
- OMV PETROM GAS SRL: Marian Bitica (Director Vanzari)
- WIEE ROMANIA: Cristina Ionescu (Director Comercial), Theodor Ricman (Legal Advisor)
- OPCOM: Rodica Popa (Director Program, Dezvoltare - Implementare Proiecte); Daniela Bulboaca (Referent de specialitate); Iuliana Pandeale (Inginer).

Agenda intalnirii Grupului de lucru pentru implementarea Pietei centralizate pentru tranzactionarea la termen a gazelor naturale a fost urmatoarea:

- 1) Aprobarea formei amendate cu observatiile membrilor Grupului de lucru a Minutei intalnirii din data de 03.09.2012 (prima versiune a documentului a fost transmisa prin e-mail in data de 17.09.2012);
- 2) Prezentarea propunerii privind Regulamentul si Procedura operationala aferenta referitoare la desfasurarea sesiunilor de tranzactionare pe piata centralizata de gaze naturale (prima versiune a documentului a fost transmisa prin e-mail in data de 16.08.2012 iar documentul centralizator al observatiilor formulate de catre membrii Grupului de lucru a fost transmis, in vederea pregatirii intalnirii, prin e-mail in data de 17.09.2012);
- 3) Analiza observatiilor si propunerilor de completare formulate in vederea finalizarii propunerii de text privind contractul cadru de vanzare/cumparare de gaze naturale (documentul centralizator al observatiilor formulate de catre membrii Grupului de lucru a fost transmis prin e-mail in data de 17.09.2012).

Referitor la primul punct al ordinii de zi s-a propus sa se prelungeasca pana luni 01.10.2012 termenul pana la care sa fie transmise observatii la Minuta intalnirii Grupului de lucru din data de 03.09.2012, avand in vedere ca nu a fost primita nici o observatie. Participantii la intalnire au fost de acord cu aceasta propunere.

In continuare s-a trecut la punctul 2 al ordinii de zi. Inainte de a incepe discutiile referitoare la propunerea de Regulament privind cadrul organizat de tranzactionare pe piata centralizata de gaze naturale, a fost prezentat mecanismul de piata pentru atribuirea contractelor pentru gaze naturale pentru evidentierea principiilor de elaborare a Regulamentului.

Au fost solicitate clarificari in ceea ce priveste garantia constituita, daca aceasta trebuie constituita atat pentru ofertele de vanzare cat si pentru cele de cumparare in cazul in care acelasi participant doreste sa introduca in sistemul de tranzactionare ordine pentru ambele sensuri de tranzactionare. Pentru a putea fi asimilat cu sisteme existente de tranzactionare au fost solicitate lamuriri, pentru a se clarifica obiectivul grupului de lucru. De asemenea a fost facuta observatia ca sistemul prezentat este un sistem strict bursier, neexistand partea de decontare (clearing). Cererea si oferta este manageriata de platforma asemeni sistemului bursier insa contractul se incheie in afara sa. Sistemul in discutie nu va fi o bursa de gaze. Este mai apropiat de o piata OTC dar fara regulile unei astfel de pietei.

Au fost oferite informatiile cerute referitoare la garantia financiara si s-a facut distinctia clara care exista intre o piata OTC si o piata centralizata. Spre deosebire de piata OTC care lasa participantilor posibilitatea de a-si alege partenerii pe baza unor reguli de eligibilitate, pe piata centralizata nu exista reguli de eligibilitate si participantii la aceasta piata pot incheia tranzactii cu oricare alt participant inregistrat.

S-a propus trecerea la analiza observatiilor primite referitoare la Regulamentul privind cadrul organizat de tranzactionare pe piata centralizata de gaze naturale, dar in acest punct al sedintei unul dintre membrii a considerat oportun sa-si exprime opinia cu privire la activitatea Grupului de lucru.

Acesta considera ca discutiile in cadrul Grupului de lucru au pornit de la inceput gresit si ca va fi elaborat un contract care nu va fi necesar si care nu rezolva dorintele participantilor la piata de gaze naturale fara a se face in prealabil o analiza a pietei, a necesitatilor ei, va fi elaborat un contract care nu va fi necesar si care nu rezolva dorintele participantilor la piata de gaze naturale. Astfel se va produce cu un efort mare un produs care nu va fi folosit. Reprezentatul membrului de lucru a specificat ca in primul rand piata de gaze naturale are nevoie de o piata de echilibrare.

Pana acum nu exista riscul ca pana la sfarsitul lunii sa nu se cunoasca cantitatea de gaze naturale alocata pietei reglementate, dar avand in vedere publicarea Regulamentului de functionare a pietei de gaze naturale ca si document de discutie si faptul ca prin acesta se modifica metodologia de alocare, care este prima regula in piata de gaze, in acest moment nu se stie cum va functiona piata. Astfel, in primul rand trebuie sa se inteleaga piata, iar pentru acest lucru nu trebuie stabilite termene pentru implementarea unor noi mecanisme avand in vedere ca piata este intr-o continua evolutie.

S-a propus ca OPCOM sa plateasca un studiu pentru a afla modelul de piata care ar trebui implementat considerand ca daca acest studiu ar fi facut de oricare participant la piata ar putea fi contestat.

Membrul Grupului de lucru considera ca piata gazelor este atipica in Romania, cosul fiind incompatibil cu orice piata centralizata. Obiectivul pietei centralizate este transparenta dar obiectivul furnizorului este un pret corect pentru clientul final. Piata centralizata are locul ei ca o parte limitata a unei pieti de energie ca si pondere de tranzactionare, transparenta neputand fi unicul obiectiv al unei pieti de energie. De asemenea membrul Grupului de lucru si-a exprimat ingrijorarea ca piata va fi obligatorie si astfel toti participantii la piata de gaze naturale vor cunoaste activitatea celorlalti.

In incheierea alocutiunii sale, membrul Grupului de lucru a declarat ca incepand cu aceasta sedinta va participa la intalnirile Grupului de lucru in calitate de observator si nu va avea nici o contributie la dezvoltarea produselor deoarece considera ca daca inceputul a fost prost, implicit si activitatea Grupului de lucru este gresita.

Un alt membru al Grupului de lucru a susținut necesitatea realizării, în prealabil, a unei analize a pieței gazelor naturale din România, respectiv a stadiului acesteia, din care să rezulte necesitățile reale ale pieței, consolidate într-un model al pieței gazelor naturale, precum și faptul că prioritară pentru sectorul gazelor naturale în acest moment este crearea unei piețe de echilibrare și a unei piețe pentru ziua următoare. Acesta a declarat de asemenea că va participa ca și observator la întâlnirile Grupului de lucru.

S-a subliniat că prin Regulamentul și Procedura operațională aferentă referitoare la desfasurarea sesiunilor de tranzacționare pe piața centralizată de gaze naturale, participarea pe piața este voluntară. Piața centralizată se dorește a fi o alternativă de tranzacționare a unui surplus de gaze naturale care ar putea să crească pe măsura liberalizării pieței.

S-a reamintit că inițiativa înființării Grupului de lucru aparține autorităților implicate în administrarea și reglementarea sectorului gazelor naturale iar OPCOM a fost mandatată pentru îndeplinirea angajamentelor asumate de către Guvernul României prin prevederile Acordului stand-by încheiat cu Fondul Monetar Internațional și prin prevederile Acordului DPL DDO negociat cu Banca Mondială, în ceea ce privește implementarea în România a pieței centralizate de gaze naturale. Referitor la studiul privind modelul de piață, achiziția de către OPCOM a unor astfel de servicii ar însemna în mod implicit asumarea unor atribuții care aparțin conform legislației primare în exclusivitate ANRE, respectiv definirea modelului de piață aplicat pentru piața gazelor naturale.

Unul dintre membrii Grupului de lucru consideră că fiecare participant ar fi trebuit să-și exprime punctul de vedere față de opinia exprimată în scris de către unul dintre membrii încă de la prima ședință a grupului de lucru și să se stabilească dacă este oportună continuarea activității Grupului de lucru.

Din partea OPCOM s-a menționat faptul că potrivit Regulamentului de funcționare a Grupului de lucru pot fi formulate propuneri privind documentele și subiectele supuse dezbaterii. De altfel, punctul de vedere al OPCOM față de opinia exprimată în scris de unul dintre membrii a fost transmis în scris în atenția tuturor membrilor Grupului de lucru.

O altă opinie formulată în cadrul întâlnirii a fost aceea că într-adevăr noile Reguli ale pieței de gaze naturale aduc multe modificări a căror impact asupra pieței nu este cunoscut și că ar trebui analizat modelul de piață pentru a vedea dacă produsele propuse în cadrul Grupului de lucru pot fi aplicate în condițiile noilor reglementări.

S-a opinat că în primul rând ar trebui stabilit obiectivul pe care îl dorește Grupul de lucru. Conform noilor reguli de piață pentru piața reglementată și pentru piața concurențială vor fi două caturi cu prețuri diferite. Pentru reglarea prețurilor s-ar putea să fie necesară o piață de genul celei propuse prin activitatea Grupului de lucru. Oricare ar fi modelul de piață la clientul final va fi un cost, iar conceptul de la care s-a pornit pentru dezvoltarea contractului a fost că pentru acest contract nu se cumpără un cost astfel contractul discutat până în acest moment este aplicabil.

S-a subliniat că modelul de piață așa cum va fi decis de către ANRE va adresa segmente de piață diferite pentru diferite orizonturi de timp de livrare diferite. A fost reamintită una dintre pozițiile precizate în cadrul primelor întâlniri ale Grupului de lucru cu privire la condițiile necesare pentru dezvoltarea mecanismelor de tranzacționare aferente diferitelor orizonturi de timp, respectiv faptul că stadiul actual de dezvoltare al reglementărilor tehnice și lipsa unui punct virtual de tranzacționare nu permit lansarea activității de dezvoltare a produselor spot și intra-zilnice. Dezvoltarea produselor la termen este însă oportună iar produsul ce urmează să fie dezvoltat, respectiv contractul lunar, pentru livrare în bandă a gazelor din producția internă, a fost identificat că fiind posibil de implementat în condițiile actualelor reglementări tehnice. De asemenea, în cadrul Grupului de lucru s-a înaintat ideea că un astfel de produs își va putea castiga lichiditatea și va putea oferi semnalul de preț corespunzător pe măsura creșterii gradului de deschidere al pieței.

Din partea membrilor Grupului de lucru s-a afirmat că în acest moment există două variante. Prima este să se aștepte o variantă finală a Regulamentului de funcționare a pieței de gaze naturale și a doua să se

continue discutiile. Oricare varianta va fi aleasa din cele doua, membrul Grupului de lucru se declara participant la Grupul de lucru nu observator.

O opinie formulata in cadrul intalnirii a fost aceea ca orice metodologie va fi adoptata vor ramane cantitati disponibile pentru piata concurentiala.

In cadrul intalnirii s-a confirmat ca in momentul in care s-au facut simularile pentru noua metodologie s-a constatat ca ramane a anumita cantitate de gaze naturale disponibila si pentru piata concurentiala.

Unul dintre membrii si-a exprimat dorinta de a continua discutiile pe baza documentelor propuse in cadrul Grupului de lucru, de a crea acest produs, urmand a fi stabilit la momentul oportun ce cantitate de gaze naturale poate fi alocata acestui produs.

Un alt membru al Grupului de lucru a spus ca pe o piata in deficit piata centralizata duce la cresterea preturilor si astfel nu intelege scopul acestei pietei si nu intelege avantajele ei.

Un alt punct de vedere exprimat a fost unul favorabil crearii unui produs in cadrul acestui Grup de lucru urmand ca participantii la piata sa stabileasca daca il vor utiliza sau nu. Fata de acest punct de vedere s-a exprimat acordul, cu completarea ca va ramane de vazut cum vor decurge lucrurile, daca ofertele de cumparare se vor intalni cu ofertele de vanzare.

Considerandu-se oportuna continuarea discutiilor pentru elaborarea contractului propus s-a trecut la analiza articol cu articol a Regulamentului privind cadrul organizat de tranzactionare pe piata centralizata a gazelor naturale.

Pentru Regulament au fost primite observatii si propuneri de la trei dintre membrii Grupului de lucru considerate obiective de catre OPCOM.

La art.1 participantii la intalnire sunt de acord cu propunerile de completare prezentate, astfel se adauga doua puncte: „defineste tipurile de produse care pot fi tranzactionate pe piata centralizata” si „participantii la piata centralizata de gaze naturale si criteriile/conditiile pe care trebuie sa le indeplineasca”.

La art.2 se accepta completarile prezentate respectiv adaugarea cuvintului „standard” la contract si a includerii contractului standard ca anexa la Regulament.

Se accepta eliminarea punctului b) de la art.3 si completarea la punctul a) „titulari de licente de furnizare emise de catre ANRE” avand in vedere ca doar titularii de licenta de furnizare pot vinde gaze naturale.

La art.4 se include la punctul a) si acronimul „ANRE”. Se elimina punctele b) si d) deoarece acesti termeni nu se regasesc in textul Regulamentului. Avand in vedere tipul contractului elaborat in cadrul Grupului tehnic, respectiv contract cu livrare in banda, se elimina „intervalele orare de livrare” de la punctul f). La punctul g) ramane de stabilit intr-o sedinta ulterioara denumirea „Operator al pietei centralizate de gaze naturale (OPGN)” pentru a nu se crea confuzii, in corelare cu definitiile din Legea nr. 123/2012 a energiei electrice și gazelor naturale, la ce entitate se face referire (OPCOM sau TRANSGAZ). Punctul h) se elimina „operatorul de distributie” fiind inclus in definitia „operatorului economic”. Punctele i) si j) se accepta in forma propusa initial iar punctul k) cu inlocuirea enumerarii activitatilor pe care le poate efectua un agent economic pentru a deveni participant la piata centralizata de gaze naturale cu „operatori economici din sectorul gazelor naturale, titulari de licențe de furnizare emise de către ANRE”. Se accepta punctele l), m) si n) fara modificari.

La art.5 se elimina punctul a) avand in vedere modificarea de la art.4 a), iar punctul b) care devine a) va fi corelat cu art.4 g).

Se accepta completarea propusa pentru art. 6 „precum si celelalte reglementari primare si secundare aferente aplicabile in sectorul gazelor naturale”.

Punctele 1) si 3) ale art. 7 se accepta in formularea initiala iar la punctul 2) se adauga „tarife” si „conditiile” conform propunerii propuse.

S-a stabilit ca la sedinta urmatoare sa se continue dezbaterile pe articolele Regulamentului privind cadrul organizat de tranzactionare pe Piata Centralizata a Gazelor Naturale si ale Contractului standard.

In cazul in care pana la urmatoare sedinta a Grupului de lucru va fi publicata forma finala a Regulamentului de functionare a pietei de gaze naturale se considera util a fi analizat impactul acestuia asupra pietei de gaze naturale.

S-au stabilit urmatoarele actiuni pentru perioada imediat urmatoare:

- Transmiterea observatiilor si propunerilor membrilor Grupului de lucru la OPCOM pentru finalizarea Minutei intalnirii din data de 03.09.2012 pana luni 01.10.2012;
- Transmiterea observatiilor si propunerilor membrilor Grupului de lucru la OPCOM pentru prevederile Contractul standard de vanzare cumparare, observatii care vor fi centralizate de OPCOM si transmise membrilor Grupului de lucru;
- Transmiterea observatiilor si propunerilor membrilor Grupului de lucru la OPCOM, pentru prevederile Regulamentului privind cadrul organizat de tranzactionare pe Piata Centralizata a Gazelor Naturale, observatii care vor fi centralizate de OPCOM si transmise membrilor Grupului de lucru.

S-a stabilit ca data urmatoarei sedinte a Grupului de lucru pentru implementarea Pietei centralizate pentru tranzactionarea la termen a gazelor naturale sa fie organizata in data de 18.10.2012 ora 13:00.

Textul minutei a fost agreat de catre participantii la intalnire.